

Posudek oponenta
na diplomovou práci studentky Jany Kostomlatské
na téma „Formy úmyslného usmrcení v českém a zahraničním právu“

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Předložená diplomová práce se zabývá trestně právní úpravou postihu jednotlivých forem úmyslného usmrcení v českém a zahraničním právu, konkrétně v Anglii a Walesu.

Podle vlastních slov si autorka téma zvolila pro zásadní společenskou akcentaci ochrany lidského života před útoky, pro konečnost způsobeného následku takových trestných činů, jakým je smrt člověka a pro zamyšlení nad pomíjivostí lidského života. Její ambicí bylo též dozvědět se více o nové právní úpravě v českém trestním zákoníku a ve vybraném zahraničí, které dosud v tuzemské literatuře nebylo dostatečně zpracováno.

Zvolila metodu komparativní a v jejím rámci pak popisnou.

Systematika práce odpovídá jejímu zadání. Práce je členěna po nezbytném úvodu do dvou částí. Jednak jsou popisovány formy úmyslného usmrcení či spíše úprava trestní odpovědnosti za taková jednání, jednak se práce zabývá tresty ukládanými za úmyslná usmrcení. To vše na dvou odlišných právních půdorysech, totiž tuzemské právní úpravě a úpravě existující v Anglii a Walesu. Obě hlavní části jsou dále podrobně vnitřně členěny, byť poněkud rozdílně, což ovšem odpovídá právě odlišnostem obou právních systémů, daným historickým vývojem v nich.

Podrobné shrnutí a závěr rekapituluje výsledky srovnání a učiněná zjištění se zajímavě promítají do úvah *de lege ferenda*. Práci doprovází cizojazyčné resumé a seznam odborné literatury. Zvláštností práce je velmi ilustrativní soubor příloh obsahujících statistické údaje o počtech osob obžalovaných a odsouzených za trestné činy vraždy v obou zkoumaných zemích za sedmileté období (2005-2011), zvláště ve srovnání s historicky předcházejícím a zároveň delším obdobím (1973-1992), pohlavní rozlišení pachatelů, dále stejné údaje o osobách obžalovaných či odsouzených za zabití, za vraždu novorozeného dítěte matkou a za účast na sebevraždě.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Obsahová struktura práce zcela odpovídá popsané systematice. Řazení jednotlivých kapitol a jejich vnitřních částí je logické a přehledné. Jednotlivé části mají i vzájemně přiměřené proporce včetně potřebného uvážení jejich funkčního propojení s těžištěm zpracovávané materie. Pasáže mají přiměřenou hloubku zpracování, jsou zejména v popisu zahraniční úpravy pro větší porozumění doplněny ilustrativními popisy konkrétních soudních případů.

Autorka shromáždila dostatečné množství rozhodujících relevantních pramenů knižní i časopisecké provenience, včetně soudní judikatury, rozsáhlé jsou též použité zdroje zahraniční. Pracovala s nimi korektním způsobem, práce obsahuje rozsáhlý poznámkový aparát.

Z hlediska stylu lze konstatovat, že autorka používá odborný jazyk a správné právnické vyjadřování, a to i při formulaci vlastních myšlenek. Její vyjadřování svědčí o zvládnutí zpracovávaného tématu, nedrží se úzkostlivě formulací z pramenů, nýbrž používá vlastní styl.

Hodnocení formálních aspektů práce

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, ojedinělé drobné nepřesnosti nejsou významné.

Závěr a náměty pro obhajobu

Posuzovaná diplomová práce je bezesporu velmi zajímavým původním odborným textem vycházejícím ze studia tématicky relevantních zdrojů a jejich kritického zhodnocení. Odpovídá tedy požadavkům stanoveným vnitřním předpisem fakulty na kvalifikační práce tohoto druhu. Práce prokazuje autorčin zájem o zvolené téma, který se projevil i v přístupu ke zpracování. Zjišťované poznatky shrnula, učinila závěry o podobnosti či dokonce shodě některých prvků obou úprav, na druhé straně však konstatovala zásadní, a to nejen terminologické odlišnosti trestnosti úmyslného usmrcení a jeho trestání. Na základě těchto zjištění pak formulovala své úvahy *de lege ferenda*.

Práce je způsobilá k obhajobě. V jejím rámci by se autorka měla zaměřit na rozvedení některých myšlenek vyslovených k možným změnám právní úpravy v České republice, inspirovaných úpravou anglickou, jako např. podřazení nedbalostního usmrcení jiné osoby pod pojem a skutkovou podstatu zabití, tedy bez dosavadního rozlišení v závislosti na prokázané formě zavinění. Zaujmout stanovisko by mohla též k odlišné koncepci ukládání trestu za vraždu v České republice (výjimečný trest ve výjimečných případech) a v Anglii (výjimečný trest jako základ s možnostmi zmírnění). Konečně by se mohla vyjádřit, jak by si představovala větší diferenciaci skutkových podstat zahrnutých dosud pod trestný čin vraždy.

Předběžné hodnocení Velmi dobře až výborně.

V Plzni dne 29. května 2013

JUDr. Josef Baxa

oponent diplomové práce